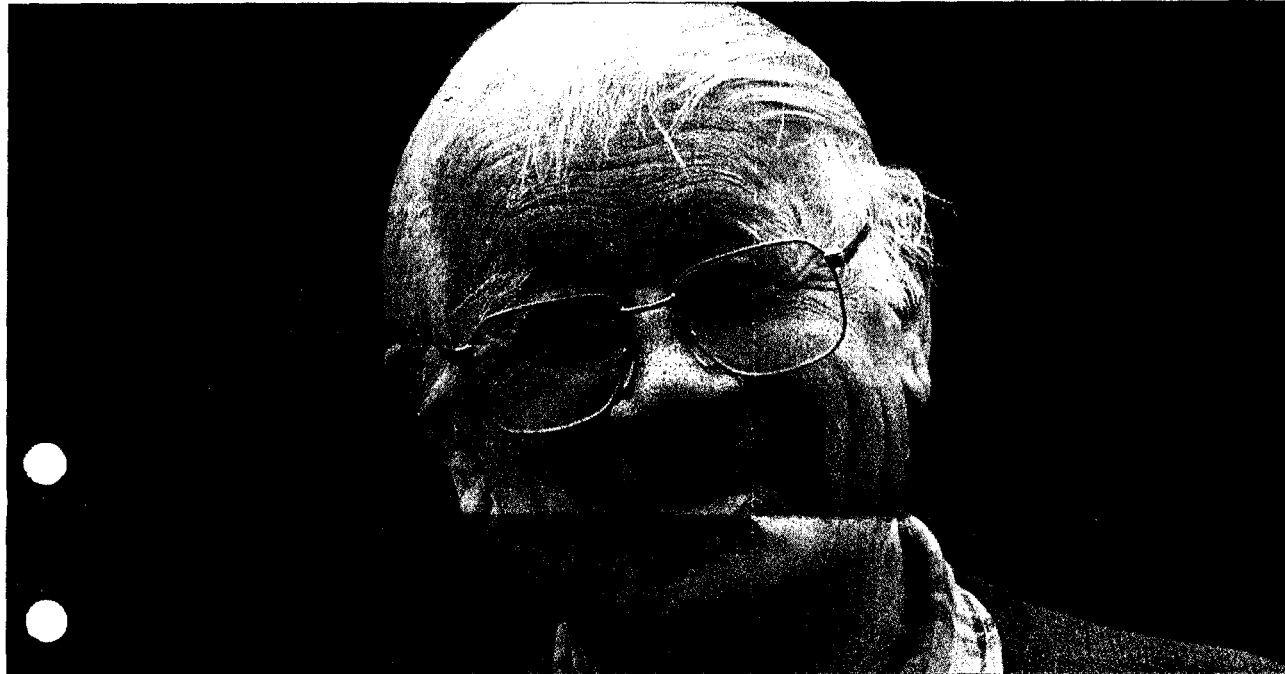

Apr 22/4-97

KULTUR • SPORT

114765

4

STØTTES: Hans Fredrik Dahl

STØTTES: Egil Ulateig

STØTTES: Kjell Fjørtoft

OMSTRIDT: Major og historiker Svein Blindheim er omstridt selv og støtter omstridte forfattere av krigsbøker.

SVEIN BLINDHEIM OM KRIGSHISTORIEN

Støtter utskjelte forfattere

De omstridte krigsforfatterne Hans Fredrik Dahl, Kjell Fjørtoft og Egil Ulateig får uforbeholden støtte av pensjonert major og historiker Svein Blindheim (80).

- De gjør en prisverdig jobb med forhold det må ryddes opp i, men de motarbeides, sier Blindheim til Aftenposten.

I te halvdel av juni kommer etter plan. Kjell Fjørtofts «Oppgjøret som ikke tok slutt». Ulateig møtte voldsomme protester da han utga «Med rett til å drepe» i november i fjor. Krigsveteraner mente forfatterens omtale av enkelte drap og rettsstridige likvidasjoner var så krenkende at de anmeldte ham. Historiker Hans Fredrik Dahl har også fått kjørt seg som konsulent på krigsbok.

Viktig materiale

- Mye av det Ulateig kommer inn på, kan vi ikke bare grave ned og la ligge der. Men han får jo ikke adgang til relevant materiale i Riksarkivet fordi han ikke er historiker.

Da jeg skrev min hovedoppgave i historie om frontkjemperne, fikk jeg adgang til mye materiale han ikke får. Det er snakk om materiale som er nødvendig for å skrive slike bøker. Han holdes utenfor. Dermed må det bli enkelte feil. Skulle bare mangle. Men det er jo masse feil også i det våre offisielle historikere skriver, sier Blindheim.

- Historikerne gjorde en ting etter krigen, som ingen andre kunne greie: de forandret fortiden, sier Blindheim, som mener at Norge ikke kan leve med hullene i historien. Han nevner bl.a. et eksempel Ulateig trekker frem i sin siste bok.

- Hvorfor ble Knut Knutson Flane skutt? Hvem hadde han i tilfelle angitt? Sikkert ingen, sier Blindheim, som satt sentralt i Oslo da likvideringene foregikk.

- Grove feil

Svein Blindheim deltok i kamper i april-dagene i 1940 og ble medlem av Kompani Linge. De to siste årene av krigen var han sentral i Milorg. Han mener argumentene mot Ulateig og Fjørtoft som ikke-historikere er meningsløse.

- Da beskyttes jo en historie som inne-

holder grove feil. Men hverken Hjemmefronten eller resten av det offisielle Norge var spesielt glupe. Vi lever med en seierherreversjon om Norges krig i 1940 og om fortsettelsen som er svart/hvitt; den var mer grå, sier Blindheim.

- Vi har slått oss på vårt bryst og sagt at vi var alliert med britene. Men Norge var ikke alliert med britene. Vi var ikke en alliert nasjon. Vi kapitulerte. Vi fortsatte ikke krigen, men hadde en eksilregjering akkurat som bl.a. tjekkerne og polakker, sier Blindheim.

Han følger seg faglig alliert med Dahl, Ulateig, Fjørtoft og kanskje særlig Lars Borgersrud, som avslørte mobiliseringsordningen.

- Selv jeg visste ikke at vi hadde dobbelt bokholderi i forsvaret. Vi laget et mobiliseringsystem som innebar at det vedtaket regjeringen fattet natt til 9. april var en delvis mobilisering av de fire brigadene i Sør-Norge. Etter reglene skulle det foregå ved at de rette myndighetene la innkallingsordrene i postkassene. Men første mobiliseringsdag var 11. april og da var Norge okkupert. De fattet et vedtak som var helt meningsløst. Men det har vært benektet i

Etterkrigs-Norge. Før Borgersrud hadde vi aldri fått klarhet i det gjeldende mobiliseringsystemet 9. april, sier han.

I 1979 ble Svein Blindheim dømt til 75 dagers betinget fengsel etter den militære straffeloven for å ha offentliggjort at finske borgere ble vervet til oppdrag i Sovjetunionen.

- Er det verd å bruke så mye tid og krefter på å slåss mot den etablerte historieoppfatning?

- Ja, i aller høyeste grad. Frem til midten av 50-årene var krigen svart/hvit for meg også. Jeg levde jo i offisersmessene og ble bondefanget inn i «Stay Behind», som jeg syntes var spennende. Men som tidligere Ap-sekretær Ronald Bye om overvåkingen, begynte jeg å lure på hva jeg drev på med. Jeg oppdaget at det var feil i historien. Vi kan ikke bare dekke til det som var galt i all evighet, sier Svein Blindheim.

Kjell Fjørtoft er kritisk til flere sider av rettsoppgjøret i boken som kommer i juni.

- Jus og politikk smeltet sammen. Etterkrigstiden var perioden da dommerne anstrengte seg på å dreie loven dit det politiske pass pekte, sier Blindheim.